

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ТЕЛӘЧЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ЖӨРИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

сигезенче утырыш дүртенче чакырылыш

11 май 2021 ел

№23

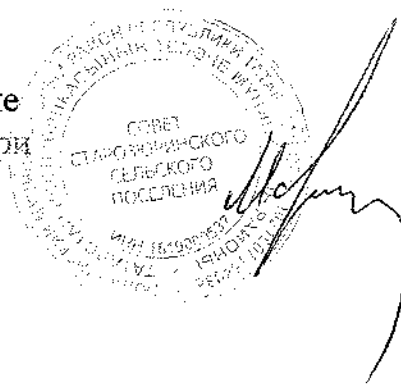
Иске Жөри ав.

**«Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Иске Жөри авыл жирлеге»
муниципаль берәмлегендә
бюджет төзелеше һәм бюджет
процессы турында Нигезләмәне
раслау хакында**

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә, Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жөри авыл жирлеге Советы карар итте:

1. «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жөри авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карар гамәлдәге законнар нигезендә үз көченә керә.
3. Әлеге карарны гамәлдәге законнар нигезендә бастырып чыгарырга

Татарстан Республикасы Теләче
муниципаль районы Иске Жөри
авыл жирлеге башлыгы:

Р.Р.Мараков

Татарстан Республикасы
Теләче муниципаль районы
Иске Жәри авыл җирлегенә
Советының 2021 елның 11
маендагы 23 номерлы
карамына 1 номерлы кушымыта

НИГЕЗЛӘМӘ

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жәри авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында

1 бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1 статья. Әлеге Нигезләмә белән көйләнгән торган хокук мөнәсәбәтләре

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жәри авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясенең Конституциясенең, Россия Федерациясенең Бюджет кодексы, Россия Федерациясенең Салым кодексы, «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жәри авыл җирлегенә» (алга таба - җирлек) муниципаль берәмлегенә уставы нигезендә, бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында җирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурычларны гамәлгә ашыру һәм җирлекнең муниципаль бурычын Идарә итү процессында барлыкка килгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен көйли.

2 статья. Авыл җирлегендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясенең Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясенең бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3 статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясенең Бюджет кодексы билгеләгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Җирлек бюджетының хокукый рәвеше.

«Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жәри авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә бюджетны «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жәри авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә Советы (алга таба текст буенча - Җирлек Советы) карары формасында эшләп һәм раслана.

Җирлек бюджетны өч елга - чираттагы финансы планы һәм план чорына төзәлп һәм раслана.

Җирлек бюджетны проектны төзү Иске Жәри авыл җирлегенә башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә (алга таба текст буенча - Җирлекнең башкарма комитеты) Россия Федерациясенең Бюджет кодексы һәм аның Җирлек Советының хокукый актлары таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

5 статья. Җирлектә Россия Федерациясенең бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Җирлек бюджетны күрсәткечләренен Россия Федерациясенең бюджет системасының башка дәрәжәләрендәге бюджетлар белән чагыштырылуын тәмин итү максатларында, җирлек бюджетны проектны төзгәндә, җирлек бюджетны үтәлешен башкарганда, аның үтәлеше турында хисап формалаштырганда Россия Федерациясенең бюджет классификациясенең Россия Федерациясенең Бюджет кодексына һәм бюджет хокукый мөнәсәбәтләрен җайга салучы норматив хокукый актларга ярашлы рәвештә кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтэгәндә Россия Федерациясенен бюджет законнары белән билгеләнгән нормативлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүленә торган керемнәр буенча бюджет керемнәренен баш администраторлары кодларының давамлылыгы тәмин ителә.

6 статья. Бюджет процессы принциплары

Жирлектә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- бюджет системасының бердәмлеге;
- бюджетлар арасында керемнәр һәм чыгымнарны һәм дефицитларны финанслау чыганаclarын аеру;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- бюджетлар дефицитларын финанслау чыганаclarын, керемнәрен, чыгымнарын чагылдыру тулылыгы;
- баланслылык;
- бюджет акчаларынан файдалануның нәтижелелеге;
- бюджет чыгымнарының гомуми (жыелма) каллавы;
- үтә күренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дәрәслеге;
- адреслылык һәм бюджет акчаларының максатчан характерда булуы;
- чыгымнарның ведомство карамагында булуы;
- кассаның берлеге.

7 статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразларын, бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен чираттагы финанс елына һәм план чорына эшләү;
- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджетын үтәү;
- бюджет турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Финанс елы календарь елга туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр давам итә.

8 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Жирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Жирлек советы;
- Жирлек башлыгы;
- Жирлекнең башкарма комитеты;
- Жирлек фондының ревизия комиссиясе;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр);
- бюджет акчаларын алучылар;
- бюджет керемнәренен баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет дефицитын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (администраторлары).

9 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:

- Жирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны карый һәм раслай;
- Жирлек бюджетының үтәлешен алга таба тикшереп торуну оештыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, Жирлек уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Жирлек советына Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет

кодексында, Россия Федерациясенен һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә аның вәкаләтләрен тәмин итү өчен кирәкле барлык мәгълүмат жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты жирлек бюджеты проектын төзүне тәмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән Иске Жәри Иске Жәри авыл жирлеге Советына раслау өчен кертә, жирлек бюджеты үтәлешен һәм бюджет хисабын төзүне тәмин итә, Иске Жәри авыл жирлеге Советына раслау өчен жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирә, муниципаль бурычны идарә итүне тәмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә һәм (яки) аларга ярашлы рәвештә кабул ителә торган бюджет хокукый актлары белән билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

3. Жирлек комиссиясе түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

- бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижелелеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижелелек аудиты;

- бюджет турындагы карарлар, бюджет законнарының башка норматив хокукый актлары проектарына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренен (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгән экспертиза ясау;

- муниципаль программаларга экспертиза ясау;

- бюджет процессына анализ һәм мониторинг ясау, бюджет үтәлеше турындагы хисап буенча тикшерүләр үткөрү һәм бәяләмәләр эзерләү, шулай ук бюджет процессында ачылган тайпылышларны бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

- эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләү.

4. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:

бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижелелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә, аңа расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә;

үзене буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;

бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне үтәүне формалаштыра, раслый һәм контрольдә тотат;

максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләргә, субвенцияләргә һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләргә һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исемнән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет чараларын гамәлгә ашыру:

- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

- бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларын алучыларга һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга бүлеп бирә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

- бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

- максатчан билгеләнештәге бюджетара субсидияләргә, субвенцияләргә һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән башка субсидияләргә һәм бюджет инвестицияләрен, аларны биргәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне алучылар тарафыннан үтәүне тәмин итә;

- бюджет акчаларының тиешле баш бүлүчесе билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджет

акчаларынын баш бүлүчесенен үз карамагында булган аерым бюджет вөкалэтлөрөн гамэлгә ашыра.

6. Бюджет чараларын алучы түбөндөгө бюджет вөкалэтлөрөнө ия:

- бюджет сметасын төзи һәм үти;
- бюджет йөкләмэләренен һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренен китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренен нәтижәләлеген, максатчан кулланылышын тәмин итә;
- бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгөртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә) йә килешү нигезендә бу вөкаләтне башка учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисабын формалаштыра (булдыруны тәмин итә);
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән, бюджет хокук мөнәсәбәтләрөн, әлегә Нигезләмәне жайга сала торган хокукий актларда билгеләнгән башка вөкаләтләрне башкара.

10 статья Бюджет керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенен бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

11 статья. Бюджет чыгымнары

1. Бюджет чыгымнарын формалаштыру дөүлөт хакимиятенен федераль органнары, Россия Федерациясе субъектларының дөүлөт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вөкаләтләрөн чикләү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамэлгә ашырыла, аларны үтәү Россия Федерациясе законнары нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында «Татарстан Республикасы Теләче муниципаль районы Иске Жөри авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

12 статья. Резерв фонды

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек башкарма комитетының резерв фондын төзү күздә тотыла ала.

Жирлек башкарма комитетының резерв фонды күләме бюджет турындагы карар белән билгеләнә һәм чыгымнарның гомуми күләме карары белән расланган чыгымнарның 3 процентыннан арта алмый.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнен башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Жирлек башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турында хисап жирлек бюджетының үтөлеше турындагы квартал саен һәм еллык хисапларга кушып бирелә.

13 статья. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру

Дөүлөт яки муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товар, эш, хезмәтләр сатып алу (алга таба - сатып алу) - заказчы тарафыннан «Дөүлөт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законында (2019 елның 27 декабренә үзгәрешләр белән) билгеләнгән һәм тәмин итүгә юнәлдерелгән гамәлләр жыелмасы дөүлөт яки муниципаль ихтыяжлар. Сатып алу тәмин итүчене (подрядчы, башкаручы) билгеләүдән башлана һәм контракт яклары йөкләмәләрен үтәү белән тәмамлана. Әлегә Федераль закон нигезендә сатып алуны гамэлгә ашыру турында хәбәрнамә урнаштыру яки житкерүчене (подрядчыны, башкаручыны) билгеләүдә

катнашырга чакыру юнэлеше каралмаган очракта, сатып алу контракт төзүдөн башлана һәм контракт яклары тарафыннан йөкләмэләрне үтәү белән тәмамлана.

14 статья. Бюджет дефицита

1. Жирлек бюджеттының чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында дефицита, әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, жирлек бюджетты турындагы карар белән билгеләнә.

2. Жирлек бюджетты дефицита, кертемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) салым керемнәренен өстәмә нормативлары буенча керемнәрен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренен расланган гомуми еллык күләменен 10 процентыннан артмаса тиеш.

Жирлеккә карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар күрелгән очракта, жирлек бюджетты кытлыгы жирлек бюджетты керемнәренен расланган гомуми еллык күләменен 5 процентыннан артмаса тиеш кайтарылмый торган кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренен расланган күләмен өстәмә нормативлар буенча исәпкә алмыйча.

Жирлек бюджетты дефицитын финанслау чыганаклары составында жирлек бюджетты турында Совет карары белән жирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашунуның башка формаларыннан кергән акчалар дефицитын финанслау чыганаклары һәм (яки) жирлек бюджетты акчаларын исәпкә алу буенча счетларда калган акчаларны киметү очрагында жирлек бюджетты дефицита әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм жирлекнең жирлек бюджетты акчаларын исәпкә алу буенча счетларда.

3. Еллык хисап күрсәткечләре буенча урнашкан жирлек бюджетты дефицита әлеге статьяның 2 пункттында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

15 статья Жирлек бюджетты кытлыгын финанслау чыганаклары

Жирлек бюджетты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь хакы Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле көгазьләрне урнаштырудан кергән акчалар һәм аларны түлөөгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан юкка чыгарылган кредит оешмалары арасындагы аерма Россия Федерациясә валютасында;

Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән жәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирлек бюджетты дефицитын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

Жирлек бюджетты дефицитын эчке финанслауның башка чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашунуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;

Жирлек бюджетты чаралары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациясә валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме;

Россия Федерациясә валютасында жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган чаралар күләме;

юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

жирлек бюджеттынан Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджеттынан Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына Россия Федерациясә валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма;

Жирлек бюджетты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм Жирлек бюджетты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетка исәпләнгән чаралар арасында, район

бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм сәчетта калган чаралар белән идарә итү операцияләрен үткәргәндә аерма.

Жирлекнең бюджет дефицитын тышкы финанслау чыганакалары составына түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында бирелгән Жирлек бюджет кредитлары арасындагы аерма;

максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләрне үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән очракта;

16 статья Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә яшәргә мөмкин:

1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

2) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирле бюджетка Россия Федерациясә валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитларына;

4) Россия Федерациясә валютасында кредит оешмаларынан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитларга;

5) Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

6) максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Россия Федерациясә чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациясә Бюджет кодексын гамәлгә керткәнчә барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларынан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясә валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларынан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән;

3) Россия Федерациясә валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларынан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациясә валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясеннән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жәлеп ителгән чит ил валютасындагы Жирлек бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең кыскасроклы (кимендә бер ел), уртачасроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озаксроклы (биштән алып 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.

17 статья. Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч органының вәкилләклә органының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, түләүгә (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөкләмәләргә һәм муниципаль хокукый актларны үтәмәгән) дәгъва белдерелмәгән очракта, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган түләү датасыннан соң өч ел дәвамында күрсәтелгән бурыч тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр вәкилләклә органның муниципаль хокукый актларында башкача каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләргә буенча Жирлекнең бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләргә туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житү (килеп житү турында белешмәләр алу) дәрәжәсе буенча муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Әлеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән сроклар тәмамлангандан соң жирле администрация Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан исәптән чыгару турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән исәптән чыгарыла торган муниципаль бурыч йөкләмәләргә төрләргә буенча муниципаль бурыч күләмен жирле бюджет дефицитын финанслау чыганаclarында исәптән чыгару суммаларын күрсәтмичә, аларны исәптән чыгару суммасына киметү юлы белән башкарыла.

4. Әлеге статьяның 1 пунктндагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләргә буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләрдә алдында муниципаль бурыч йөкләмәләргә кагылмый.

5. Реструктуризацияләнгән, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтләр кәгазьләргә чыгарылышлары, аларны эмиссияләү шартларына ярашлы рәвештә, аларны тулысынча эмиссияләгән орган тарафыннан сатып алынган (алмашу нәтижәсендә яки Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләргә нәтижәсендә алынган), күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтләр эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләргә алмаштыру нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтләр кәгазьләргә буенча йөкләмәләргә үтәлгән дип танырга хокукы.

18 статья. Муниципаль алынмалар

1. Жирлекнең муниципаль эчкә алынмалары дигәндә муниципаль кыйммәтләр кәгазьләргә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан һәм кредит оешмаларынан кредитлар алу юлы белән заем акчаларынан муниципаль бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Жирлекнең бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә, алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак.

2. Жирлек муниципаль тышкы алынмалары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларынан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе каршындагы Жирлекнең чит ил валютасында чагылыш тапкан бурыч йөкләмәләргә барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынмалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе тышкы дөүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Жирлек исеменнән Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Жирлек уставы нигезендә муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукына жирле администрация (Жирлекнең башкарма-күрсәтмә органы) ия.

5. Муниципаль кыйммәтләр кәгазьләргә урнаштыру түбәндөгә шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләргә буенча вакыты чыккан бурыч булмау;

2) Жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәтә билгели торган дәрәжәдән түбәнрәк кредит рейтингы алынган, исемлөгә Россия Федерациясе Хөкүмәтә тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә рейтинг гамәлләргә гамәлгә ашыручы заттан.

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмаларны алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы хисаплар программалары буенча жирле бюджетка акчалар жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурычлар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акча жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет бюджеты дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм тиешле финанс елына расланган жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артмаска тиеш жирле бюджет турында карар белән, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып.

3. Әгәр жирлекнең хисап финанс елында бурычка алуларының гомуми суммасы жирле бюджет дефицитын финанслауга юнәлтелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Жирлекнең хисап финанс елы йомгалары буенча бурыч йөкләмәләрен түләү күләменнән артып китсә, агымдагы елның 1 гыйнварына барлыкка килгән жирле бюджет акчаларының күрсәтелгән артыклык суммасындагы калдыклары Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш Россия Федерациясә, агымдагы финанс елына бурычларның чик күләмен киметү белән.

21 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирле бюджет турында карар белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның (жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булганда) Чираттагы финанс елыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына булган хәл буенча) югары чикләре билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясә валютасында муниципаль гарантияләр, муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелә. чит ил валютасында (Жирлектә чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булганда).

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (Жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) элекке статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Муниципаль бурыч күләме жирле бюджет турындагы карар белән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) расланган жирле бюджет керемнәренән, физик затлар керемнәренә салымнан түлөөләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренән расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренән гомуми күләменнән артмаска тиеш.

Районга карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар кулланылган очракта, бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына жирле бюджет турындагы карар белән расланган 10 проценттан артмаска тиеш (чираттагы финанс елы) жирле бюджет керемнәренән гомуми күләменнән, физик затлар керемнәренә салымнан түлөөләрнең өстәмә нормативлары буенча, кире кайтарылмый торган керемнәренән һәм (яисә) салым керемнәренән расланган күләмен исәпкә алмыйча.

4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме түбәндәге таләпләргә үтәгәндә жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гәмәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш, тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләменән чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган 10 проценттан артмаска тиеш;

2) чираттагы финанс елында һәм чираттагы финанс елының 1 гыйнварына килеп чыккан муниципаль бурычны түләү һәм хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) жирле бюджет турында карар белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренән һәм Россия бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең гомуми күләменән 20 процентыннан артмаска тиеш федерацияләр; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә бурыч йөкләмәләрен вакытыннан алда түләүгә юнәлтелгән түлөөләр суммасы исәпкә алынмый.

6. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган Жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән эчке һәм тышкы үзләштерүләр программалары, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә Түбән бурыч тотрыклылыгы булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль эчке заемнарны кредит оешмаларынан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән жирлекнең бурыч йөкләмәләрен рефинанслау максатларында гына, шулай ук районның түләү сәләтен торгызу планы кысаларында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бирелгән максатчан бюджет кредитлары формасына, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясының 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясының 7 пунктында каралган.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләре Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгән очракта гына, Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1071 статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан максатчан бюджет кредитлары буенча Район йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

19 статья Чит ил валютасында Жирлек тарафыннан алынмалар һәм гарантияләр бирү үзенчәлекләре

1. Жирлек Россия Федерациясеннән чит ил валютасында алган алынмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясеннән чит ил кредитлары жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитлары акчаларынан файдалану кысаларында гына Россия Федерациясенә чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

20 статья. Муниципаль алынмаларның чик күләме

22 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге белешмәләргә күрсәтә, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегенән гыйбарәт:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркөмнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтә, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләр һәм алар тәмин итә торган йөкләмәләр валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантияның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

5) гарантияләр бирүнен һәм үтәүнен башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә.

3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

23 статья. Муниципаль тышкы алыммалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алыммалар программасы максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында федераль бюджеттан чит ил кредитларын файдалану кысаларында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегенән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алыммалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) жирле бюджетка акча жәлеп итү күләме һәм чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләү сроклары;

2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирле бюджетка федераль бюджеттан чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) Районның бурыч йөкләмәләрен каплау күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алыммалар программасы жирле бюджет турындагы карарга чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) кушымта булып тора.

24 статья. Муниципаль эчке алыммалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алыммалар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алыммалар исемлегенән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алыммалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке үзләштерүләргә башкарганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләрен түләүнең жирле бюджетка акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм иң чик сроклары;

2) Россия Федерациясә валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алыммалар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясә Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткөрү муниципаль эчке алыммалар программасында чагылмый.

25 статья. Россия Федерациясә валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге бөлешмәләргә күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегенән тыйбарәт:

1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукы булу (булмау);

4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

26 статья Муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштыруның иң чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә иң чик күләмнәре Район Советы тарафыннан тиешле бюджет турындагы карар белән билгеләнгән муниципаль эчкә бурычның өскә чиге нигезендә билгеләнә.

27 статья Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алында анын акчалата йөкләмәләргә принцибын тиешенчә үтәүне тәмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләргә вакытыннан алда үтәүне тәмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүчә дип саналган вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәмин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвештә мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үз тәмин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый бөләм - Район) һәм гарант исемнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исеме, төзелгән көне һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакыты яки аның буенча йөкләмәләргә үтәү вакыты, яктарның исемнәре, төп йөкләмәнең башка мөһим шартлары күрсәтелгән);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләргә күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантиялә очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләргә күрсәтү срогы һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләргә башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди дә булса өлешендә яисә тулы күләмдә яисә гарантия белән тәмин ителгән принципалның үтәлгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) йөкләмәләргә нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гарант тарафыннан түлгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, гарантның норматив хокукый актларында, гарант исеменнән гарантияне бирүче орган актларында билгеләнгән белешмәләр.

7. Гарантның принципалга регресс таләпләре хокукын күздә тотмаган дәүләт (муниципаль) гарантиясе белән бары тик хужалык жәмгыятең, аның 100 процент акцияләре (өлешләре) тиешле публик-хокукый белемгә (гарантка), мөлкәте тиешле публик-хокукый белем (гарантка) милкендә булган дәүләт (муниципаль) унитар предприятиенә, ә регресс хокукын күздә тотмаган Россия Федерациясенә дәүләт гарантиясе генә тәмин ителә ала гарантның принципка таләпләре, шулай ук Россия Федерациясе тарафыннан оештырылган (оештырылган) Дәүләт корпорациясе яки дәүләт компаниясе йөкләмәләре тәмин ителергә мөмкин.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата белән яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житү белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгынан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртүгә хокуксыз.

10. Муниципаль гарантия буенча бенефициарга караган таләпләр гарантның алдан язмача ризалыгынан башка гарантка тәмин ителә алмый (башка нигезләр буенча күчә), облигацияләргә хокукларның яна хужасына (сатып алуыга) күчү белән бәйле рәвештә күрсәтелгән хокукларны Россия Федерациясе кыйммәтле кагазьләр турындагы законда билгеләнгән тәртиптә тапшырудан (күчүдән) башка, алар буенча принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү муниципаль гарантия белән тәмин ителә.

11. Принципалның кредит (шул исәптән облигация) буенча йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүче дәүләт (муниципаль) гарантиясе гарантның алдан язмача ризалыгынан башка гарантның алдан язмача ризалыгынан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмә шартлары алдан язмача ризалыгынан башка үзгәртелмәгән очракта гына Гарант тарафыннан кире алынырга тиеш, һәм (яисә) Россия Федерациясе законнары һәм (яисә) кредит килешүе һәм кредит буенча дәүләт (муниципаль) гарантиясен бирү турында шартнамә нигезендә кредит акчаларын максатчан куллануны кредитор контрольдә тотат торган дәүләт (муниципаль) гарантиясе белән тәмин ителгән кредит (заем, шул исәптән облигация) акчаларын максатсыз файдаланган очракта.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантияне башкару турындагы бенефициарның таләбе) күчүгә белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтөлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпләренә, шул исәптән, йөкләмә гарантияләре белән тәмин ителгән гарантияләренә үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчermәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп бирелгән документлар белән гарантияне үтәү турындагы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм аңа кушып бирелгән документларга туры килү-килмәвен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка гарантия бирелгән срок (гарантиянең гамәлдә булу срогы) тәмамланганын соң тапшырылган;

2) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәмин ителгән йөкләмәләренә тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Канәгәтһез дһп танылған очракта, һәм (яһсә) муниципаль гарантияһен һәм (яһсә) аңа кушыпта итеп бирелгән документларның үтәләүе турһндағы бенефициарның таләбен канәгәтһендерүдән баш тарту турһнда бенефициарға хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалны күз алдына китерергә мөмкин булған бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хоуклы. Гарант хәтта принципал алардан баш тартқан яки үз бурычын таныған очракта да каршы килү мөгьлүматларына хоукны югалтмый.

19. Гарантияһен һәм аңа кушыпта итеп бирелгән документларның үтәләше турһнда бенефициар таләбе расланған очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәнә үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралған бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәмин ителгән принципалның һәм/яки йөкләмәләре күләмдә, әмма гарантия суммасыннан артмаған күләмдә акча түләү белән чикленә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантияһен түләп;

2) ул бирелгән (гарантияһен һәм/яки булу ваҡыты) гарантиядә билгеләнгән ваҡыт узған;

3) гарантия белән тәмин ителгән принципалның принципалға һәм (яһсә) өченчә затлар тарафыннан үтәлгән очракта йә күрсәтелгән йөкләмәләренә башка нигезләр буенча туктатқан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантка һәм (яһсә) судка гарантия үтәү турһндағы таләпнә үтәүгә карамастан), (әлегә Кодекстың 116 статьясындағы 8 пунктһнда күрсәтелгән очрактан тыш);

4) бенефициарның гарантия буенча үз хоукларынан баш тартуы нәтижәһендә, аның гарантына һәм (яһсә) гарантия буенча аның йөкләмәләренән гарантны азат итү турһнда язма гаризасын кире кайтару юлы белән, мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмауы турһнда йөксәл Федерацияһе Бюджет кодекстының 1151 статьясында каралған гарантка кире кайту нәтижәһендә;

5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән ваҡытта барлыкка килмәсә;

6) төп йөкләмә туктатылған (шул исәптән бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантияһенә үтәү турһнда гарантка таләп куйғаннан соң принципал һәм (яки) бенефициарны бетерү белән бәйлә), (әлегә Кодекстың 116 статьясындағы 8 пунктһнда күрсәтелгән очрактан тыш) яки аны һәм/яки булмаған килешү дһп тану белән;

7) бенефициар башка кешегә тапшырган яки бенефициарның гарантия буенча гарантка, хоуклар һәм (яки) төп йөкләмә буенча бурычларға таләпләренә башка нигезләре буенча башка кешегә күчкән очракта гарантның алдан язмага ризалығыннан башка (күрсәтелгән таләпләренә (хоукларның һәм бурычларның) Россия Федерацияһе законнары белән билгеләнгән кыйммәтле кәгазьләр турһнда тәртиптә яңа хужаға (сатып алуыға) облигацияләргә хоуклар, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәмин ителә);

8) принципал белән башка затка тапшырылған яһсә хоуклар һәм (яһсә) йөкләмәләр (бурыч) принципалына караған башка нигезләр бу бурыч гарантның алдан язмага ризалығыннан башка, төп йөкләмәләре буенча икенчә затка күчкән очракта;

9) гарантияһенә гарантиядә күрсәтелгән очрактарда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтижәһендә;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очрактарда.

22. Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылғаннан соң, бенефициар белән гарантия тоту күрсәтелгән гарантия буенча һиҙәндә булса хоуклар бенефициары өсәл сакланмый.

23. Муниципаль гарантияһенә туктату турһнда билгелә булған гарант бу хакта бенефициарға һәм принципалға хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияһенә бәйләүгә яки туктатуға китерерлек хәлләр барлыкка килү турһнда билгелә булған бенефициар һәм принципал бу турһда гарантка хәбәр итәргә тиеш.

24. Әгәр муниципаль гарантияһенә гарант тарафыннан үтәү принципалға карата гарантның регресс таләбе хоукын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалға карата таләбе хоуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияһенә үтәү өчен акчалар тиешлә бюджет дефицитын финанслау чыганақларында исәпкә алына. Ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләренә үтәү бюджет кредиты биру буларак чатына.

25. Әгәр муниципаль гарантияһенә гарант тарафыннан үтәү принципалға карата гарантның регресс таләбе хоукын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалға карата таләбе хоуклары гарантына бирелүгә бәйлә булмаса, мондый муниципаль гарантияһенә үтәү өчен акчалар тиешлә бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарантка гарант тарафыннан тулы кулამда яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципага таләбе гарант тарафыннан кире кайтарылган акчаларны кире кайтару исәбенә алынган акчалар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Муниципаль гарантияләр белән тәмин ителә торган кредитлар һәм заемнар максатчан булырга тиеш.

28. Муниципаль гарантия белән тәмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия би­рү турындагы шартнамәдә билгелән­гән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясә законнары, муниципаль гарантия би­рү турындагы шартнамәдә билгелән­гән жаваплы була.

29. Бенефициарлар билгеле булмаган затлар даирәсә булган йөкләмәләрне тәмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясә нәтижәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр би­рү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр би­рү тәр­тибе һәм шартлары Россия Федерациясә Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

28 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр Эмитенты булып, Жирлек уставында муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукына ия жирле администрация чыга.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнен төр­ләрә, аларның эмиссия һәм мөрәжәгать итү тәр­тибе һәм шартлары Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнә.

29 статья Бюджетара трансфертлар

Бюджетара трансфертлар РФ Бюджет кодексында билгелән­гән рәвеш­ләр­дә һәм тәр­тип­тә бирелә.

30 статья. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына суб­сидияләр

1. Жирлек бюджетыннан суб­сидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгелән­гән тәр­тип­тә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара суб­сидияләр жирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

31 статья. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып билгеле бер датага жирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә түлән­ер­гә тиеш­ле акчалар суммасы тора.

2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.

3. Жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән чыгару һәм юкка чыгару һәм торгызу кагыйдәләре (нигез­ләр­е, шартлары һәм тәр­тибе), Россия Федерациясә Бюджет кодексында каралган очра­клардан тыш, Жирлекнең Финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәмин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясә Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пункт­ын­да күрсәтелгән тиеш­ле орган яисә Россия Федерациясә Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пункт­ын­да күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Әгәр шартнамә нигезендә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындагы акча йөкләмәләре жирлек бюджетының бердәм счётына тиешле акчалар суммасы күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

32 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проекты чыгарылу өчен финансы планы төзү итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

Бюджет проектын төзү Жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм аның таләпләрен үтәгән килеш кабул ителә торган жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

2. Чираттагы финансы елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезленә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниеһенә Россия Федерациясе Президенты юллаганы нигезләмәләре;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсешен фаразлау;
- жирлек салым сәясәтенә төп юнәлешләре һәм жирлек салым сәясәтенә төп юнәлешләре;
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

3. Бюджет проектын төзү өчен түбәндәгеләр турында белешмәләр кирәк:

- гамәлдәге, бюджет проекты өчен Татарстан Республикасының Россия Федерациясенә салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукый актлары;

- федераль, региональ, жирлек салымнар һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына чигерүләр нормативлары;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларының бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары (буенча кире кайтарылымый торган кертемнәрнең һәм (яисә) салым керемнәренәң фаразлана торган күләме);

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнар.

33 статья. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын билгеләгәнчә бердәм счётына кертелә.

2. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы жирлек Советына бюджет проектын керту турында карар кабул итү белән бер үк вакытта башкарма комитет тарафыннан хуплана.

3. Жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

34 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек Советына керту көненә гамәлдә булган шартларда Россия Федерациясенә салым һәм жыемнар турындагы законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм жирлек Советының салым булмаган керемнәрен билгели торган муниципаль хокукый актларын нигезендә фаразлана.

2. Жирлек советының жирлек салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр керту турындагы карарлары, Чираттагы финансы елына һәм план чорында үзгәрешләр кергән жирлек бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Совет карарлары жирлек советына чираттагы финансы елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты кертелгәнче 10 көннән дә сонга калмыйча кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советы карарларының жирлек бюджеты керемнәренә гомуми күләм үзгәртүгә китерә торган һәм Жирлек Советының бюджет турында Карар проекты Жирлек Советына карауга кертелгәннән соң кабул ителгән нигезләмәләре, алымдагы финансы елына һәм алымдагы финансы елы

күрсәткечләре буенча жирлек бюджеттыча үзгәрешләр керткәндә, Чираттагы финанс елында исәпкә алына.

35 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Теләче муниципаль районының Финанс-бюджет палатасында билгеләнә торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

36 статья Муниципаль программалар

1. Жирләүнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары үзләре билгели торган тәртиптә Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль программалар эшләү тәртиб-тәртиб, максатчан программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе Жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме программаны раслаган муниципаль хокукый акт нигезендә бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча бюджет чыгымнарының тиешле программасы турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр Жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланьрга тиеш.

Муниципаль программалар үз көченә кәргән көннән алып өч айдан да сонга калмыйча бюджет турындагы карарга туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча Жирлек ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтижәләгәнгә бәя бирә.

Күрсәтелгән бәяләүне үзгәртү тәртиб-тәртиб, максатчан программаларны Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча Жирлек башкарма комитеты тарафыннан элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклегә, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегә турында карар кабул ителергә мөмкин.

37 статья. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының бюджет законнарында һәм Жирлек Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән таләпләренә үтәп, күчәргечнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

III бүлек БЮДЖЕТ ТУРЫНДА КАРАНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

38 статья. Бюджетны карау һәм раслау нигезләре

1. Жирлек бюджетты турындагы карарда бюджет керемнәренен гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, жирлекнең дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексында, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

2. Жирлек бюджетты турындагы карар белән түбәндәгеләр раслана:

- бюджет керемнәренен баш администраторлары исемлегә;
- бюджет дефицитын финанслау чыганақларының баш администраторлары исемлегә;
- чыгым төрләренен бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) яки бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (дәүләт (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), чыгым төрләренен төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) һәм (яки) максатчан статьялары (дәүләт (муниципаль) программалары һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (төркемнәргә һәм төркемчәләргә) чираттагы финанс елына (Чираттагы

финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары төрләре, шулай ук Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законы авыл-жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә билгеләнгән очракларда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә җибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренән гомуми күләме;

- чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

Чираттагы финанс елына һәм план чорында бюджет елында бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының 2,5 процентыннан ким булмаган күләмдә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмаганда), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменән 5 процентыннан ким булмаган күләме (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), Россия Федерациясә бюджет системасының максатчан билгеләнешкә башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган);

- чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет дефицитын финанслау чыганакалары;
- муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яки) муниципаль тышкы бурычның югары чиге

Чираттагы финанс елыннан һәм һәр план чорыннан соң киләсе елның 1 гыйнварына булган хәл буенча, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелгән;

- Россия Федерациясә Бюджет кодексында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән жирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорында бюджет елында бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган бюджетның план чоры параметрларын һәм аларга икенче ел план чорының параметрларын, жирлек бюджеты проектын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә гәмәлгә ашырыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасын күрсәткәнчә үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яки киметү яки жирлек бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яки) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарын ведомство структурасына кертү юлы белән башкарыла.

4. Шартлыча расланган (расланган) чыгымнар дигәндә, бюджет чыгымнары классификациясә нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы карар белән, жирлек бюджеты чыгымнарының тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) гомуми күләмнән тыш, жирлек бюджеты турындагы карар белән билгеләнгән максатларга чираттагы финанс елыннан башлап кертелгән (бюджетта чагылдырылырга) төрләрдә план чорындагы бюджет ассигнованиеләре белән керемнәр буенча бюджет керемнәреннән файдалану каралган булырга мөмкин

39 статья. Бюджет проекты белән бер үк вакытта бирелә торган документлар һәм материаллар

Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек Советының түбәндәгеләр тапшырыла:

- бюджет сәясәтенән төп юнәлешләре һәм жирлекнең салым сәясәтенән төп юнәлешләре;
 - агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенә алынган йомгаклар һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисадый үсешенән көтелгән нәтижәләре;
 - жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразы;
 - чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәреннән гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));
 - жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
 - муниципаль эчке бурычның югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның югары чиге,
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел арта барган елның 1 гыйнварына торышы буенча;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;
 - башка документлар һәм материаллар.

40 статья. Жирлек Советына бюджет турында карар проектын кертү

1. Жирлек башкарма комитеты чираттагы финансы елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын жирлек Советына 15 ноябрьдән дә сонга калмыйча кертә.

2. Чираттагы финансы елына һәм план чорына Теләче авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджететы турында жирлек Советы карары проектын план чорының расланган бюджететы күрсәткечләрен төгәлләштерү һәм тезелә торган бюджетның планлаштырылган чорының икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

3. Теләче авыл жирлегенек расланган муниципаль берәмлеге бюджететы параметрларын түбәндәгечә билгеләү каралган:

- Теләче авыл жирлегенен чираттагы финансы елына һәм план чорына бюджететы турындагы карар проектын карау предмети булган төгәлләштерелгән күрсәткечләренә раслау;

- жирлек бюджететы чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрен арттыруны яисә киметүне раслау йә ана тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан маддәләре һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен кертү.

4. Әгәр Чираттагы финансы елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренен чик гомуми күләме Теләче авыл жирлеге муниципаль берәмлеге бюджететы карарлары белән билгеләнгән чыгым йөкләмәләрен финансы белән тәмин итү өчен житәрлек булмаса, Башкарма комитет жирлек советына жирлек советының чираттагы финансы елында һәм (яки) план чорында финанслау чыганакалары белән тәмин ителмәгән жирлек Советының аерым карарларының үз көченә керү срокларын үзгәртү (гамәлдә булуны туктату) турындагы карарлары проектларын кертә.

41 статья. Бюджет турында карар проектын карау

1. Чираттагы финансы елына жирлек бюджететы турында карар проектын кертелгәннен сон 2 эш көне эчендә жирлек Советы рәисе аны экспертиза уздыру өчен Ревизия комиссиясенә жиберә.

10 (ун) эш көне эчендә референдум комиссиясе, ачыкланган очракта, әлеге проектын кимчелекләрен күрсәтеп, бюджет турында карар проектын бәяләмә әзерли.

Совет депутатлары әзерләгәндә Ревизион комиссия бәяләмәсе Бюджет турындагы карар проектын төзәтмәләр керткәндә исәпкә алына.

2. Жирлек комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына тикшереләп, чираттагы финансы елына һәм план чорына бюджететы турындагы карар проектын авылы тыңлауларда тикшерелә.

3. Жирлек Советы рәисе карары белән бюджет турында карар проектын буенча килештерелмәгән мәсьәләләр барлыкка килгән очракта, жирлек башкарма комитеты һәм Жирлек Советы вәкилләренен бертигез саны керә торган килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин.

Килешү комиссиясе бәхәсле мәсьәләләргә карый

Жирлек бюджететы турындагы карар бер укилыгыга кабул ителә.

4. Жирлек Советы кабул иткән 2 (ике) эш көне эчендә бюджет турындагы карар имзалану өчен жирлек Советы рәисенә жиберелә.

5. Жирлек бюджететы турындагы карар рәсми рәвештә халыкка игълан ителергә тиеш.

42 статья. Бюджет турындагы карарны раслау сроклары һәм чираттагы финансы елына бюджет турындагы карар кабул ителмәү нәтижәләре

1. Бюджет турындагы карар керелгәннен сон жирлек Советы тарафыннан расланганга, жирлек Советы Рәисе тарафыннан чираттагы финансы елы башланганчы имзаланырга тиеш.

Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләре чикләрендә бюджет турында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәмин итү буенча мөмкин булган барлык чараларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финансы елына һәм план чорына бюджет турындагы карар финансы елы башланган үз көченә кермәгән очракта, Рәисе чираттагы бюджет керелгәннен сон башка алынган кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV бүлек БЮДЖЕТ ҮТӨЛЭШЕ

43 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетны үтәү Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Бюджет үтөлөшө кабул ителгән бюджет һәм касса планына туры килергә тиешле бюджет нигезендә оештырыла.

Бюджет касса бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство карамагы нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтөлөшөнө касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

44 статья. Керемнәр буенча бюджет үтөлөшө

Бюджетларның керемнәр буенча үтөлөшө түбәндәгеләрне күз алдында тотат:

агымдагы финансы елында өлкә Комитеты, Россия Федерациясе субъектларының бюджеты (карары) һәм башка законнары һәм әлеге кодексе нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актлар турында законда (карар) һәм Россия Федерациясе субъектларының башка законнары белән билгеләнгән нормативлар буенча бүленә торган Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән керткән керемнәрне Федераль казначылык органнары счетларыннан һәм бюджетка башка керемнәр исәбеннән күчөрү;

артык бүленгән суммаларны күчөрү, артык түләнгән яки артык түләтелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык түләтелгән суммаларга исәпләнгән процентлар суммалары;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык түләтелгән суммаларны исәпкә алу (2010 елның 1 гыйнварыннан 2009 елның 24 июлендәге N 213-ФЗ номерлы Федераль закон белән гамәлгә кертелгән редакциядәге абзац - алдагы редакцияне кар.);

администратор тарафыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түлүүләр керемнәрен төгәлләштерү;

Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яки артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түлүүләр суммаларын, шулай ук мондый кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм тиешле бюджетларның бердәм счетларыннан артык түләнгән суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару (зачет төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән акчалар суммаларын төгәлләштерүгә куллану өчен федераль бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен билгеләнгән федераль казначылык счетлары, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән.

45 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтөлөшө

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлөшө бюджет законнары һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәгән килеш гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетны чыгымнар буенча үтәү түбәндәгеләрне күздә тотат:

- бюджет һәм акча төгәлләштерүгә куллану; төгәлләштерүгә;

- акча йөкләмәләрен раслау;

- акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү;

- акча йөкләмәләрен үтәүне раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финансы елында бюджет йөкләмәләре лимитлары дәрәжәсенә житкерелгән чикләрдә бюджет йөкләмәләрен үтәү.

Бюджет чараларын алучы, муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар белән яки законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы казначылык түлүүләрен башкару турындагы күрсәтмәләр (алга таба - боерык) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле күрсәтмәләр нигезендә бюджет акчалары исәбеннән акча йөкләмәләре түләү бурычын раслый.

4. Акчалата йөкләмәләрен түләүне санкцияләү бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акча йөкләмәләрен түләү тәртібендә каралган документлар булуын тикшерелгәннен соң рәхсәт язуын (акцептны) башкару рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Акча йөкләмәләрен түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырыла.

Халык алдындагы норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрен түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитлары житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләренә үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары файдасына күчәрүнә раслый торган күрсәтмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла. Бюджет акчаларының раслау операцияләре акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акча операцияләрен уздыруны раслаучы башка документларны тикшерүләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

46 статья Бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәләше

Бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджетны үтәү, бюджет системасы нигезендә бюджет дефицитын финанслау чыганакаларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла, моңа жирлек бюджетының бердәм счетындагы акчаларның калдык еләшләре белән идарә итү операцияләре керми, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә.

47 статья. Жирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәрне жирлек бюджеты турындагы карар белән расланганнан тыш куллану

Жирлек бюджеты үтәлгән акчалар файдаланыла алар, жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрнең гомуми күләменнән тыш, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль заемнарны алыштыруга, муниципаль бурычны түләүгә, шулай ук жирлекнең аларны үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре житмәү очрагында жирлекнең ижтимагый норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлтеләргә мөмкин. Россия Федерациясә Бюджет Кодексының 117 статьясының 3 пункттында каралган.

Максатчан билгеләнәше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлегә Нигезләмәнен 32 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетына керә торган, жирлек бюджетын үтәгәндә жирлек бюджеты турында карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр һәм кире кайтарылымлы торган башка бюджетара трансфертлар, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертәп, жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

48 статья Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Жирлек бюджетын үтәү операцияләре 31 декабрьдә, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш, тәмамлану.

Агымдагы финанс елында карар белән алынган үтәлгән керемнәрдән тыш, Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм әлегә статья тәләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре үз әшчәнлеген 31 декабрьдә туктаталар.

Агымдагы финанс елының соңгы әш көненә кадәр жирлек бюджетын үтәүгә казначылык хезмәтә күрсәтүчә орган билгеләнгән тәртиптә түләүгә санкцияләнгән бюджет йөкләмәләрен жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

3. Агымдагы финанс елында субсидияләр, субвенцияләр һәм максатчан билгеләнәштәгә башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш, аларны алып кетелә.

Агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнәштәгә субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторы карары нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә чырагтагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларга түләү мөмкин. Бу башка билгеләмәләрен финансы белән тәмин итү өчен әлек бирелгән бюджет керемнә кайтарылырга мөмкин.

V бүлек БЮДЖЕТ ХИСАПЛИЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

49 статья. Бюджет исәпкә алуы һәм бюджет үтәләше турында хисап бару

1. Бюджетны исәпкә алунын һәм бюджет хисаплылыгынын бердәм методологиясе Бюджет кодексы нигезләмәләре һәм Россия Федерациясе Финанс-бюджет министрлығы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисабы түбәндәгеләргә үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәләше турында хисап;
- 2) бюджет үтәләше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында хисап;
- 4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
- 5) аңлатма язуы.

2. Жирлекнең бюджетны исәпкә алуы белән Бюджет үтәләше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы елның беренче кварталында, яртыеллыгында һәм туغыз аенда бюджетның үтәләше турында хисап Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм Жирлек Советының һәм Ревизион комиссиясенәң Финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру срогы тәмамланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча Жирлек советына һәм Ревизион комиссиясенә жиберелә.

Бюджет үтәләше турында еллык хисап Жирлек Советы карары белән расланыйрга тиеш.

50 статья. Бюджет үтәләше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәләше турында еллык хисап аны Советта каралганчы тышкы тикшерү уезгә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының (администраторларының) бюджет хисаплылыгын тышкы тикшерүне үз эченә ала һәм бюджет үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләргә тиеш.

2. Бюджет үтәләше турында еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән икән, Жирлек Советының муниципаль кодексий акты белән билгеләнгән тәртиптә Ревизион комиссия тарафыннан тәмамла ашырыла.

3. Жирлекнең башкарма комитеты аңа бәяләмәне эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджетның үтәләше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәләше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Бюджет үтәләше турында хисапка бәяләмә төп администраторларының (администраторларының) еллык бюджет хисабының еллык бюджет үтәләше турындагы хисап белән тикшерелә.

4. Бюджетның үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә Жирлек советына һәм Жирлекнең башкарма комитетына Жирлек Ревизион комиссиясе тарафыннан тапшырыла.

51 статья. Жирлек советына бюджет үтәләше турында еллык хисапны тәкъдим итү, карау һәм раслау.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча, Жирлек башкарма комитеты җитәкчесе Жирлек советына хисап финанс елны өчен бюджет үтәләше турындагы хисап тапшыра.

2. Бюджетның үтәләше турында еллык хисап белән бер үк вакытта аңа карап бюджет һәм бюджет хисаплылыгы үтәләшенә һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижеләренә анализ ясалган аңлатма, жирлек бюджетының үтәләше турында карар проекты, жирлек бюджетының үтәләше турында башка бюджет хисабы һәм жирлекнең консолидацияләнгән бюджетының үтәләше турында бюджет хисабы. Россия Федерациясенәң бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты җитәкчесе аңа аның ризалыгы буенча жирлекнең ревизия комиссиясе рәисенәң бюджет үтәләше турында доклады тыңлана.

4. Бюджетның үтәләше турындагы хисапны тикшерү һәм карау йомгалары буенча Жирлек Советы бюджет үтәләше турындагы хисапны раслау һәм Комиссия тарафыннан тиешле карар кабул итү яисә бюджетның үтәләше турындагы карарны кире кагу турында карар кабул итә.

5. Бюджетның үтәләше турындагы карар Совет тарафыннан кире кагылган очракта, ул күрсәткечләргә дөрәс түгел яисә тулы чагылдыру фактларын юкка чыгару һәм бер айдан да артмаган срокта бюджет үтәләше турындагы хисап тапшырыла.

52 статья. Бюджет үтәләше турында карар

Бюджет үтәләше турындагы карар белән, керемнәрен, чыгымнарның һәм бюджет дефицитының (профицтының) гомуми күләмен күрсәткән хисап финанс елны өчен бюджет үтәләше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- район бюджетта үтөлештә Азия Республикасының Бюджет кодексында берләштерелгән;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- чыгымнар классификациясенен бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет дефицитын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет дефицитын финанслау чыганакалары;

Бюджетның үтөлеше турындагы карар белән бюджет законнары һәм Советның муниципаль хокукий актлары белән Советның бюджетта үтөлештә берләштерелгән.

VI бүлек МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

53 статья. Муниципаль финанс контроле

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы хокукий актларның, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларынан физик затларга башка түлөөләр буенча ачык норматив йөкләмәләрен һәм йөкләмәләрен шартлатучы хокукий актларның нигезләмәләрен үтәүне тәмин итү өчен үтәү процессында бюджет бозуларын ачык бюджеттан акча бирү турында килешүләр (килешүләр) шартларын үтәү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгы финанс контроленә бүленә.

2. Тышкы муниципаль финанс контроле Жирлек фондының Ревизион комиссиясенен контроль эшчәнлегә булыштыра.

3. Эчке муниципаль финанс контроле Жирлек башкаруу комитетының органнары (газыйфай затлары) булып торучы муниципаль финанс контроле органнарының контроль эшчәнлегә була.

4. Халыкның Жирлек бюджетын үтәү процессында бюджет бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында беренчел контроль гамәлгә ашырыла.

5. Алдагы контроль аларны үтәүнең законлы булуын, исәпкә алуның һәм хисапшылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәү нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.